

INFORMACJA O WARUNKACH ZACHOWANIA STATUSU POSZUKUJĄCEGO PRACY ORAZ NIEZBĘDNYCH DOKUMENTACH, A TAKŻE PRZYSŁUGUJĄCYCH POSZUKUJĄCEMU PRACY PRAWACH I OBOWIĄZKACH WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY ORAZ FORMACH POMOCY

Uprawnienia i obowiązki osoby rejestrowanej w Powiatowym Urzędzie Pracy (PUP) jako poszukującej pracy oraz przysługujące jej formy pomocy określa **Ustawa z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia** (Dz. U. Z 2025 r., poz. 620, dalej: Ustawa) oraz przepisy wykonawcze do tejże ustawy.

U W A G A Informujemy, że wyżej wymieniona ustawa zastąpiła ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i w związku z tym została opracowana nowa informacja dla osób rejestrujących się w PUP. Prosimy o zapoznanie się z aktualnymi warunkami zachowania statusu poszukującego pracy, prawami i obowiązkami poszukującego pracy oraz formami pomocy określonymi w ustawie.

STATUS POSZUKUJĄCEGO PRACY (art. 2 pkt 24 Ustawy)

poszukujący pracy oznacza osobę, o której mowa w art. 1 ust. 3 Ustawy, która ukończyła 18 lat i poszukuje zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub innej formy pomocy, zarejestrowaną w powiatowym urzędzie pracy.

Rejestracja bezrobotnego w urzędzie pracy wyłącza możliwość rejestracji tej osoby jako:

- 1) poszukującego pracy oraz posiadania takiego statusu przez okres posiadania statusu bezrobotnego;
- 2) bezrobotnego w innym urzędzie pracy.

Rejestracja poszukującego pracy w urzędzie pracy wyłącza możliwość rejestracji tej osoby jako poszukującego pracy w innym urzędzie pracy – (art. 57 Ustawy)

Osoba zamierzająca dokonać rejestracji jako poszukujący pracy oraz ubiegająca się o formę pomocy może założyć Indywidualne konto w systemie teleinformatycznym. PUP zapewnia pomoc w jego założeniu. W przypadku założenia indywidualnego konta, decyzje, postanowienia, zawiadomienia, wezwania, informacje, umowy oraz inne pisma, dotyczące w szczególności statusu poszukującego pracy, form pomocy albo agencji zatrudnienia są doręczane w postaci elektronicznej na indywidualne konto. Informacja o umieszczeniu na indywidualnym koncie decyzji, postanowienia, zawiadomienia, wezwania, informacji, umowy oraz innego pisma jest przesyłana na wskazany na koncie adres elektroniczny i może być przesłana na numer telefonu – (podstawa prawna art. 43 - 45 Ustawy)

NIEZBĘDNE DOKUMENTY (art. 55 Ustawy)

Osoba ubiegająca się o zarejestrowanie jako poszukujący pracy przedkłada do wglądu pracownikowi PUP dokonującemu rejestracji dowód osobisty, a w przypadku jego braku – inny dokument potwierdzający tożsamość oraz dokumenty:

- 1) odpowiednio: świadectwa ukończenia szkoły, dyplomy lub inne dokumenty potwierdzające kwalifikacje lub zaświadczenia o ukończeniu szkolenia;
- 2) świadectwa pracy i inne dokumenty niezbędne do ustalenia jej uprawnień przysługujących na podstawie przepisów ustawy;
- 3) dokumenty stwierdzające przeciwwskazania do wykonywania określonych prac, jeżeli takie posiada.

Osoba niepełnosprawna ubiegająca się o zarejestrowanie jako poszukujący pracy przedkłada do wglądu pracownikowi PUP dokonującemu rejestracji dokument potwierdzający rodzaj i stopień niepełnosprawności.

W zakresie niezbędnym do ustalenia statusu i uprawnień rejestrowanych osób pracownik PUP może sporządzać kopie dokumentów oraz wykonać skan dokumentów przedłożonych w postaci papierowej.

W przypadku gdy bezrobotny zarejestrowany w państwie określonym w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–d Ustawy oświadczy, że zachowuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej prawo do zasiłku dla bezrobotnych nabyte w państwie rejestracji jako bezrobotny, jest on rejestrowany jako poszukujący pracy. PUP niezwłocznie przekazuje do WUP oświadczenie bezrobotnego oraz złożone przez niego dokumenty.

Osoba pobierająca zasiłek dla bezrobotnych z innego państwa może być zarejestrowana jako poszukujący pracy tylko w jednym PUP.

Osoba przyjeżdżająca do Rzeczypospolitej Polskiej w celu poszukiwania pracy z państw wymienionych w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–d, pobierająca zasiłek dla bezrobotnych w jednym z tych państw, zwana dalej „osobą pobierającą zasiłek dla bezrobotnych z innego państwa”, do wniosku o rejestrację jako poszukujący pracy dołącza oświadczenie o zachowaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej prawa do zasiłku dla bezrobotnych nabytego w państwie rejestracji jako bezrobotny.

Informację o utracie statusu poszukującego pracy przez osobę pobierającą zasiłek dla bezrobotnych z innego państwa PUP przekazuje do właściwego WUP.

PRAWA I OBOWIĄZKI POSZUKUJĄCEGO PRACY (art. 62 Ustawy)

Poszukujący pracy zawiadamia PUP:

- 1) za pośrednictwem formularza elektronicznego, udostępnionego w sposób określony w art. 55 ust. 2 pkt 1 albo
- 2) osobiście w PUP, w którym jest zarejestrowany

– o wszelkich zmianach w danych przekazanych w trakcie rejestracji oraz w złożonych oświadczeniach, w terminie 7 dni od dnia ich wystąpienia.

W przypadku, gdy poszukujący pracy zamierza zmienić miejsce zamieszkania, czego skutkiem jest zmiana właściwości PUP, zawiadamia o tym PUP, w którym jest zarejestrowany, i wskazuje PUP właściwy ze względu na planowane miejsce zamieszkania. Zgłoszenie nastąpić może także za pośrednictwem formularza elektronicznego.

PUP, w którym bezrobotny albo poszukujący pracy jest zarejestrowany, przesyła do PUP właściwego ze względu na planowane miejsce zamieszkania bezrobotnego albo poszukującego pracy dane zgromadzone we wniosku o dokonanie rejestracji jako bezrobotny albo poszukujący pracy, kopię dokumentów zgromadzonych w związku z tą rejestracją oraz udzielonymi tej osobie formami pomocy.

Do osoby pobierającej zasiłek dla bezrobotnych z innego państwa powyższe reguły stosuje się odpowiednio.

WARUNKI ZACHOWANIA STATUSU POSZUKUJĄCEGO PRACY (art. 68 Ustawy)

Starosta pozbawia statusu poszukującego pracy, który:

- 1) **nie utrzymuje kontaktu z PUP co najmniej raz na 90 dni w celu potwierdzenia zainteresowania pomocą określoną w ustawie; Możliwe formy kontaktu z PUP to: wizyta osobista, kontakt telefoniczny, kontakt poprzez indywidualne konto, kontakt mailowy, kontakt listowny / poprzez e-puap / skrzynkę do e-doręczeń tutaj. Urzędu bądź na adres PUP;**
- 2) z własnej winy po skierowaniu przez PUP lub zawarciu umowy nie podjął lub przerwał realizację formy pomocy, chyba że powodem niepodjęcia albo przerwania realizacji było podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej;
- 3) pobierał w Rzeczypospolitej Polskiej, na zasadach określonych w oparciu o przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego zasiłek nabyty w państwach, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–d, oraz opuścił terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub został pozbawiony tego zasiłku przez właściwą instytucję tego państwa;
- 4) złożył wniosek o pozbawienie statusu poszukującego pracy.

Pozbawienie statusu poszukującego pracy z powodów, o których mowa powyżej

- 1) pkt 1 i 2 – następuje na okres 90 dni odpowiednio:
 - a) po upływie 90 dni od dnia ostatniego kontaktu z PUP,
 - b) od dnia następnego po dniu skierowania lub zawarciu umowy albo od dnia przerwania realizacji;
- 2) pkt 3 – następuje od dnia zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w tym przepisie;
- 3) pkt 4 – następuje od dnia złożenia wniosku.

Wniosek o pozbawienie statusu, o którym mowa w pkt 4, złożony przez poszukującego pracy po skierowaniu do realizacji formy pomocy, pozostawia się bez rozpoznania.

NIENALEŻNIE POBRANE ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE (art. 246 – 252 Ustawy)

Osoba, która pobrała nienależne świadczenie pieniężne, jest obowiązana do zwrotu, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji starosty w przedmiocie obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia pieniężnego, kwoty otrzymanego świadczenia wraz z przekazaną od tego świadczenia zaliczką na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składką na ubezpieczenie zdrowotne.

Za nienależnie pobrane świadczenie pieniężne uważa się:

- 1) świadczenie pieniężne wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do jego pobierania, jeżeli pobierający to świadczenie był pouczony o tych okolicznościach;
- 2) świadczenie pieniężne wypłacone na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd starosty przez osobę pobierającą to świadczenie;
- 3) koszt badań lekarskich i psychologicznych, o których mowa w art. 205 ust. 2, poniesionych w przypadku:
 - a) skierowania do formy pomocy na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd starosty przez osobę lub
 - b) niepodjęcia lub przerwania formy pomocy z własnej winy;
- 4) koszt przejazdu, o którym mowa w art. 206 ust. 1, poniesiony w przypadku:
 - a) skierowania do formy pomocy na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd starosty przez osobę lub
 - b) niepodjęcia lub przerwania formy pomocy z własnej winy;
- 5) koszt zakwaterowania, o którym mowa w art. 206 ust. 2, poniesiony w przypadku:
 - a) skierowania do formy pomocy na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd starosty przez osobę lub
 - b) niepodjęcia lub przerwania formy pomocy z własnej winy;
- 6) zasiłek, stypendium lub inne świadczenie pieniężne finansowane z Funduszu Pracy wypłacone osobie za okres, za który nabyła prawo do emerytury, świadczenia przedemerytalnego, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, renty socjalnej, zasiłku macierzyńskiego, zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego, zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego, jeżeli organ rentowy, który przyznał świadczenie, nie dokonał jego pomniejszenia na zasadach określonych w art. 253;
- 7) zasiłek, stypendium lub inne świadczenie pieniężne finansowane z Funduszu Pracy wypłacone osobie za okres, za który nabyła prawo do świadczenia pieniężnego przysługującego członkom rodziny funkcjonariuszy lub żołnierzy zawodowych albo prawo do renty inwalidzkiej przyznawanej na podstawie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin lub ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin;
- 8) koszty, o których mowa w art. 109 ust. 1, w przypadkach określonych w tym przepisie lub gdy sfinansowanie tych kosztów nastąpiło na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd starosty przez bezrobotnego lub poszukującego pracy;
- 9) koszty, o których mowa w art. 120, w przypadkach określonych w tym przepisie lub gdy sfinansowanie tych kosztów nastąpiło na podstawie nieprawdziwych oświadczeń lub sfałszowanych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd starosty przez bezrobotnego lub poszukującego pracy;
- 10) zasiłek wypłacony za okres, za który w związku z orzeczeniem sądu wypłacono:
 - a) wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy lub

- b) odszkodowanie z tytułu nieuzasadnionego lub naruszającego przepisy o wypowiedaniu umowy o pracę wypowiedzenia umowy o pracę, lub
 - c) odszkodowanie z tytułu rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów o rozwiązaniu umowy o pracę w tym trybie;
- 11) świadczenie pieniężne wypłacone z Funduszu Pracy za okres po śmierci uprawnionego;
- 12) świadczenie przedemerytalne wypłacone w kwocie zaliczkowej, jeżeli organ rentowy odmówił wydania decyzji ustalającej wysokość emerytury w celu ustalenia wysokości świadczenia przedemerytalnego.

Kwoty nienależnie pobranych świadczeń podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Starosta może odroczyć termin spłaty lub rozłożyć na raty należności z tytułu nienależnie pobranego świadczenia albo należności z tytułu zwrotu środków przyznanych na finansowanie form pomocy.

Roszczenia z tytułu zasiłków, stypendiów i innych świadczeń pieniężnych finansowanych z Funduszu Pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia spełnienia warunków do ich nabycia przez uprawnioną osobę, a roszczenia PUP wygasają z upływem 3 lat od dnia ich wypłaty.

Roszczenia do należnych a niepobranych kwot zasiłków i innych świadczeń finansowanych z Funduszu Pracy ulegają przedawnieniu z upływem 12 miesięcy od dnia postawienia ich do dyspozycji osobom uprawnionym do ich pobrania.

FORMY POMOCY OFEROWANE PRZEZ URZĄD PRACY

- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe,
- szkolenia,
- bon na kształcenie ustawiczne,
- pożyczka edukacyjna,
- sfinansowanie opłat za postępowanie nostryfikacyjne oraz uznanie kwalifikacji zawodowych,
- dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego poszukującego pracy, który ukończył 60 lat – w przypadku kobiety lub 65 lat – w przypadku mężczyzny,
- refundacja pracodawcy lub przedsiębiorcy części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne za skierowanych poszukujących pracy niezatrudnionych i niewykonujących innej pracy zarobkowej, opiekunów osoby niepełnosprawnej,
- świadczenie aktywizacyjne,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej poszukującemu pracy niezatrudnionemu i niewykonującemu innej pracy zarobkowej opiekunowi osoby niepełnosprawnej,
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
- jednorazowo środki na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej - poszukującemu pracy niezatrudnionemu i niewykonującemu innej pracy zarobkowej, w tym poszukującemu pracy niezatrudnionemu i niewykonującemu innej pracy zarobkowej opiekunowi osoby niepełnosprawnej,
- pożyczka na podjęcie działalności dla poszukującym pracy, o których mowa w art. 147 ust. 1 pkt 3 (poszukującemu pracy niezatrudnionemu i niewykonującemu innej pracy zarobkowej opiekunowi osoby niepełnosprawnej),
- pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego lub poszukującego pracy, o którym mowa w art. 147 ust. 1 pkt 3 (poszukującemu pracy niezatrudnionemu i niewykonującemu innej pracy zarobkowej opiekunowi osoby niepełnosprawnej)
- Inne dodatkowe formy pomocy.

Pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w formach pomocy przysługuje poszukującym pracy do 30. roku życia.

Poszukujący pracy niezatrudniony i niewykonujący innej pracy zarobkowej opiekun osoby niepełnosprawnej może korzystać na zasadach takich jak bezrobotny z form pomocy.

Poszukujący pracy, który bez uzasadnionej przyczyny przerwał realizację formy pomocy określonej w ustawie finansowaną z Funduszu Pracy, z wyłączeniem pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, nie może korzystać z tej formy pomocy przez okres 90 dni od dnia jej przerwania, chyba że powodem przerwania było podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej na okres nie krótszy niż miesiąc.

OŚWIADCZENIE

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczam, że zostałem pouczone o warunkach zachowania statusu poszukującego pracy oraz o przysługujących mi prawach i obowiązkach wynikających z ustawy oraz o formach pomocy określonych w ustawie.

Potwierdzam także odbiór jednego egzemplarza niniejszej Informacji. Jednocześnie przyjmuję do wiadomości, iż powyższa informacja zawiera tylko kluczowe zagadnienia, związane z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa. Zostałem poinformowany, iż tekst ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia dostępny jest w Dzienniku Ustaw z 2025 r., poz. 620 na stronie internetowej PUP oraz w punkcie informacji tut. Urzędu.

.....
(podpis i pieczęćka imienna pracownika PUP)

.....
(data i czytelny podpis osoby poszukującej pracy)